

✓

REFERENTIE No:

7662

INFORMATIEKOPIE:

deu, -/we, -/me
dges
die dvo drw
dio, -/pz, -/ez
dnw
jura
dwb
mr fock

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kopie No. *fr*

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL Nos: 180309; 184000-284

VERZONDEN
CODEBERICHT

DATUM VAN VERZENDING:

1) t/m 4): 19 december 1961
5) en 6): 18 december 1961

AFKOMSTIG VAN:

min. v. b.z.

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No:

Dossier:

MINUUT GEPARAFEERD DOOR:

fr/vsch

BESTEMD VOOR:

- 1) amb parijs + gnv
- 2) rome
- 3) bonn
- 4) amb brussel + gnv
- 5) londen
- 6) washington

per koerier aan: Luxemburg

informatiekopie per koerier aan: kopenhagen

PARAAF:

CONFIDENTIEEL

volgt gedetailleerd verslag van conferentie van minister van b z te parijs op vijftien december jl inzake politiek overleg van de zes stp

bij aanvang droeg schroeder voorzitterschap over aan couve stp deze verzocht spaak en mij nadere toelichting te geven inzake motieven welke leidden tot deze bespreking stp

spaak verklaarde dat recentelijk een aantal vragen bij hem waren gerezen waarvan de draagwijdte hem tot voor kort niet voor ogen stond dbbpnt

a het verlangen van een aantal neutrale landen hkw
zwitserland kma zweden kma oostenrijk slhk om zich met de europese gemeenschappen te associëren stp vraag dbbpnt kan men associatie toestaan aan landen die niet de aan de verdragen van rome ten grondslag liggende filosofie kunnen aanvaarden vrgtkn het associatie begrip wordt in de verdragen van rome noch in de voorstukken daarvan nader gepreciseerd stp is het juist dat alleen economische motieven daarbij een rol spelen vrgtkn griekenland was duidelijk bereid ook de politieke filosofie van de gemeenschappen te onderschrijven kma doch had wegens ontoereikende economische ontwikkeling met associatie moeten volstaan stp zweden daarentegen zou economisch volwaardig kunnen deelnemen doch associatie nastreven omdat politieke consequentie niet onderschreven wordt stp volgens inlichtingen zou aldaar bijv geen belangstelling bestaan voor de eeg politiek jegens afrika en het eeg ontwikkelingsfonds stp de paradoksale toestand zou kunnen ontstaan dat zich associërende staten welke die politieke filosofie

CONFIDENTIEEL

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No.: 7662

Rubricering: **CONFIDENTIEEL**

niet onderschrijven in voordeliger positie raken dan de lid staten stp

b de toetredingsaanvraag van het v k kma noorwegen kma denemarken en ierland tot de europese gemeenschappen deed vraag rijzen of candidaatleden k u n n e n dan wel m o e t e n deelnemen aan de beraamde politieke unie stp de verklaring van bonn stelde slechts mogelijkheid van deelname aan deze unie stp is dit voldoende vrgtkn als deelname facultatief gesteld wordt kma dreigt de onlogische constructie dat een economische en een politieke gemeenschap naast elkaar en met onderling verschillende lid staten ontstaan stp men dient de consequenties van de keuze te overzien stp een facultatieve deelname aan de politieke unie kan verzwakking van het politiek aspect der huidige europese samenwerkings vormen veroorzaken stp wordt de eis van deelname echter imperatief gesteld dan moeten de tot de europese gemeenschappen toetredende landen hiervan op de hoogte worden gesteld stp dit geldt thans primair voor het v k stp het zou niet correct zijn deze voorwaarde eerst te stellen wanneer overeenstemming over de economische toetreding is bereikt stp kies men voor het imperatieve karakter voor het correlaat dan volgt daaruit de wense lijkheid candidaatleden der europese gemeenschappen te associeren bij de voorbereidingen der politieke unie stp spaak had de indruk dat v k een uitnodiging van de zes terzake gaarne aanneemt stp zelf maximalist zijnde beseft hij goed dat het v k invloed in minimalistische richting zal doen gelden stp het weu verdrag gaf echter een aanknopingspunt waarop met enige nuances de politieke samenwerking van de zes tot zeven of meer leden kon worden uitgebreid stp

ik voegde hieraan toe dat nederland van ouds ge streefd had naar een economische integratie als aanloop naar politieke integratie stp wellicht is nederland sindsdien minder gebrand op het nastreven van een integratievorm bij die verdere ontwikkeling stp het toetredingsverzoek van het v k tot de europese gemeenschappen heeft een overgangstoestand en een nieuwe optiek voor de zes geschapen stp treedt het v k toe dan ontstaat een geheel nieuwe toestand stp springt de toetreding af kma dan dienen wij onze positie te herzien en de oorzaken van het falen te analyseren stp ik onderstreepte vervolgens het gevaar en de nadelen van twee blokken met verschillende leden kma indien engeland wel tot de europese gemeenschappen maar niet tot de politieke unie zou toetreden stp het ene blok zou bijv supranationaal en het andere intergouvernementeel van opzet zijn met geheel verschillende werkwijzen stp nu de tweede etappe van de

CONFIDENTIEEL

-3-

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 7662

-3-

Rubricering: **CONFIDENTIEEL**

eeg aanbreekt moet meer dan ooit worden vastgehouden
aan het correlaat van de economische en politieke
samenwerking stp

naar aanleiding van een vraag van segni herleidde
spak zijn prealabel tot twee problemen dbbpnt
p r i m o

van principiele aard hk nl het imperatieve of
het facultatieve karakter van een deelneming aan de
politieke unie door leden van de europese gemeenschappen
slhk

s e c u n d o

van tactische aard hk hoe de candidaatleden der
europese gemeenschappen en met name v k bij voorbereidend
politiek overleg der zes te betrekken slhk stp

de tweede vraag hangt af van onze positiebepaling
aanzien eerste vraag kma met andere woorden dbbpnt
de te volgen procedure hangt primair van de zes en
secundair van het v k af stp wij moeten voorts voor
komen dat v k voor fait accompli van een statuut
wordt gesteld stp

schroeder erkende de noodzakelijkheid dat leden
der europese gemeenschappen deelnemen aan de politieke
gemeenschappen stp hij was in dit verband niet bang
voor het v k aangezien de economische banden met de
e e g sterk genoeg zouden blijken om dit land mettertijd
tot aanvaarding der politieke banden te brengen stp
anderzijds had heath op twintig november in lagerhuis
verklaard dat werkzaamheden commissie fouchet gescheiden
dienen te worden gehouden van economische onderhandelingen
stp v k wil commissie fouchet niet tegenhouden maar
vraagt de zes geregeld op de hoogte te worden gehouden
stp

couve achtte enerzijds het associatievraagstuk
een principieel probleem dat nog niet in eeg verband
werd besproken en waarbij drie aspecten in het oog
moeten worden gehouden dbbpnt

a kan men associerende landen voordelen toekennen

zonder dat zij daartegenover verplichtingen op zich
nemen vrgtkn

b vermindering van discriminatie jegens derde landen
bijvoorbeeld latijns amerika pntkma

c zweden kma oostenrijk kma zwitserland en ierland

hk dat krachtens economische en politieke instelling
meer voor associatie dan toetreding in aanmerking

komt slhk zijn europese landen waarmede eeuwenoude
banden bestaan welke niet licht verbreken stp

anderzijds wenste hij alle twijfel uit te sluiten dat
candidaatleden van de e e g automatisch dienden toe
te treden tot de andere europese gemeenschappen en

CONFIDENTIEEL

-4-

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht
telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend
door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord,
tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 7662

Rubricering: **CONFIDENTIEEL**

de beraamde politieke unie stp van franse zijde waren de europese samenwerkingsvormen steeds van politieke strekking en als stap naar verdere politieke uitbouw gezien stp men kan stellen dat juist dit politieke aspect e e n der doelen van v k toetreding tot de e e g vormt stp heath heeft op tien oktober dan ook gezegd dat v k geen enkel bezwaar tegen declaratie van bonn had stp in gelijke zin uitten zich de deense en noorse ministers van buitenlandse zaken stp couve zou spaaks prealabele vraag dan ook in obligatoire zin willen beantwoorden stp de optiek van de europese samenwerking verandert overigens ook in die zin ingrijpend dat toetreding van aantal nieuwe leden het moeilijker maakt een nauwe samenwerking binnen de europese unie te verwezenlijken stp dit is eveneens een consequentie van politieke aard van de verwachte toetredingen tot de europese gemeenschappen stp couve wees erop dat het v k om binnenlands politieke redenen kennelijk niet verlangend was om deel te nemen aan het werk der commissie fouchet kma doch genoeg zou nemen met informatie kma waartoe frankrijk gaarne bereid was stp men kon niet zeggen dat voortgang der politieke besprekingen tussen de zes engeland voor een fait accompli plaatsen kma aangezien deze besprekingen reeds plaatsvonden voor engeland toetreding tot de e e g verzocht stp segni pleitte voor voortzetting van werkzaamheden commissie fouchet en op de hoogte houden der vier candidaat e e g leden van stand van zaken stp daartoe was echter noodzakelijk dat de zes hun ideeën geconcretiseerd hadden stp

werner erkende het reele karakter van het belgisch nederlands prealabel stp teneinde verwarring te voorkomen diende deze vraag te worden beantwoord stp voor het gestelde correlaat tussen de economische en politieke samenwerking vindt men niet alleen steun in de filosofie van de verdragen van rome maar ook in de declaratie van bonn kma die deelname openstelt voor europese staten welke gelijke verplichtingen op elk gebied aanvaarden stp luksemburg juicht toetreding v k tot e e g zeer toe kma doch acht v k voldoende gewaarschuwd inzake politieke implicaties door de declaratie van bonn alsmede contacten met de zes stp werner sloot zich aan bij mening segni dat zo spoedig mogelijk statuut moet worden uitgewerkt stp hij voorzag geen moeilijkheid aanziens het aanvaarden door v k van deze tekst stp

spak rectificeerde dat het essentiële punt in de discussie niet zozeer de vraag betrof of het v k bereid was tot deelname dan wel of de zes het

CONFIDENTIEEL

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet mel verwijzing naar dat bericht
ner telefoon worden gesproken.
Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend
door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord,
tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

"technocraten"

VERZONDEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 7662

Rubricering: **CONFIDENTIEEL**

v k als Lid wilden accepteren stp men kan het probleem ook benaderen vanuit art zestien van het franse ontwerp verdrag kma waarin na drie jaar een samensmelting van de politieke en economische gemeenschappen werd voorzien stp hoe zou dit kunnen indien deze samenwerkingsvormen niet dezelfde leden telde vrgtkn men mocht het derhalve er niet op laten aankomen dat het v k na tot de economische gemeenschappen te zijn toegetreden bedenkingen tegen de politieke unie zou gaan maken stp immers kma zou men deelname tot deze unie facultatief stellen kma dan impliceert dit het recht van candidaat e e g leden het lidmaatschap der politieke unie te weigeren stp

couve constateerde dat de zes delegaties overeenstemming hadden bereikt over het obligatoir en automatisch karakter van een deelname aan de politieke unie voor landen welke tot de europese gemeenschappen toetreden stp hij stelde voor dat commissie fouchet voort zou gaan met opstellen van een vrijblijvend ontwerp statuut kma terwijl de zes hetzij gezamenlijk kma hetzij afzonderlijk het v k op de hoogte van de vorderingen zouden kunnen houden stp het v k zou in staat moeten worden gesteld opmerkingen over deze resultaten te maken stp deze procedure werd voor het v k geheel aanvaardbaar geacht stp

ik verklaarde kma het franse antwoord zeer belangrijk te achten kma aangezien het obligatoire karakter van het prealabel door de zes was erkend stp de logische consequentie van dit standpunt was echter een uitnodiging aan de candidaat e e g leden tot deelneming aan de politieke besprekingen stp engeland mocht geen gelegenheid worden gegeven om na toetreding tot de europese gemeenschappen bedenkingen tegen de politieke unie te maken stp in sommige engelse parlementaire kringen bestond nog de illusie dat het lidmaatschap van e e g en politieke unie gescheiden kon blijven stp om die reden zou het v k officieel in kennis moeten worden gesteld van het imperatief verband tussen het lidmaatschap der economische en politieke samenwerkingsvormen stp ik stelde voor dat schroeder zich met die taak zou belasten stp

schroeder voelde hier weinig voor stp zou de nieuwe eis van de zes aan engeland worden kenbaar gemaakt alvorens een ontwerp statuut was uitgewerkt kma dan zouden de engelsen schichtig kunnen worden omtrent de bedoelingen van de zes stp couve kma russo hk die de inmiddels vertrokken segni verving slhk en werner vielen schroeder bij stp de italiaan wees daarbij op het feit dat uitstel van de werkzaamheden aan het statuut ook vertraging in het informatief contact met

CONFIDENTIEEL

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht telefoon worden gesproken. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Alschritten van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

VERZONDEN CODEBERICHT
VERVOLG

Ref. No.: 7662

-6-

Rubricering: **CONFIDENTIEEL**

de engelsen zou betekenen stp het associatie vraagstuk zou hij gescheiden willen houden van de problemen rond de deelneming aan de politieke unie stp

spaaak achtte het beslist noodzakelijk dat het v k onmiddellijk op de hoogte werd gebracht van het imperatief en betrokken werd bij voorbereiding statuut stp zou men het ontwerp statuut teveel in maximalistische richting overtrekken kma dan zouden de minimalistisch denkende engelsen voor een moeilijk probleem worden gesteld stp ik voegde hieraan toe dat het imperatief van nederlandse zijde zeker zeer voorzichtig onder de engelse aandacht zou kunnen worden gebracht stp aan het probleem van de engelse toetreding tot de samenwerkingsvormen van de zes waren echter zoveel procedurekwesties verbonden dat deze nog nader in een volgende vergadering van ministers dienden te worden besproken stp dit voorstel werd gesteund door de belg kma maar aanvankelijk bestreden door de andere delegaties welke een spoedige hervatting van de werkzaamheden der commissie fouchet voorstonden stp werner vormde zich spreekbuis voor hun mening dat de commissie fouchet rustig een ontwerp tekst kon uitwerken kma aan gezien het v k en de zes zelf in een later stadium de definitieve politieke beslissing terzake konden nemen stp de commissie fouchet zou rekening moeten houden met de komende toetreding van het v k en niet verder in maximalistische richting werken dan voor het v k aanvaardbaar was stp een parallel tussen de onderhandelingen op economisch en politiek gebied werd echter niet juist geoordeeld aangezien het politiek overleg hk in tegenstelling tot de economische gemeenschappen slhk nog niet in een verdrag is vastgelegd stp

met enige nadruk verklaarde ik mij geheel oneens met het luksemburgse standpunt en handhaafde mijn stelling dat het v k niet voor een fait accompli mocht worden gesteld stp indien men de commissie fouchet perse bijeen wilde roepen dan zou deze de modaliteiten van het betrekken van het v k bij het politiek overleg kunnen bestuderen stp

vergeefs trachtte ik een beslissing te verkrijgen om het v k thans officieel namens de zes in kennis te stellen van het bovenbedoelde imperatief stp ik constateerde daarbij een discrepantie tussen enerzijds de bewering dat het v k bereid is de politieke samenwerking te aanvaarden en anderzijds de angst dat het imperatief van die samenwerking de engelsen zou afschrikken stp hoewel couve uitdrukkelijk verklaarde dat parijs tegen een dergelijke kennisgeving geen bezwaar had kma kwam het terzake niet tot een uitspraak stp

CONFIDENTIEEL

-7-

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

VERZONDEN CODEBERICHT
VERVOLG

Ref. No.: 7662

-7-

Rubricering: **CONFIDENTIEEL**

tenslotte wordt besloten dat de ministers opnieuw omstreeks vijftien januari bijeen zullen komen om te overleggen over de positie van het v k kma welke vergadering zal worden voorbereid door een bijeenkomst van de commissie fouchet tegen medio januari stp

celen circulaire 107.

CONFIDENTIEEL

1 Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).
2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.